

Резолюція
Національного форуму «Поводження з відходами в Україні:
законодавство, економіка, технології»

24–25 жовтня 2013 року, м. Луганськ

Учасники Національного форуму «Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології», представники органів державної влади та місцевого самоврядування, науковці, бізнес-структури, які працюють у сфері поводження з відходами, підприємства-виробники техніки та технологічного обладнання для збирання, транспортування, зберігання та переробки відходів, установи, які працюють у галузі екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища, природоохоронні громадські організації

пропонують:

1. У сфері формування системи інтегрованого управління відходами в Україні:

1.1 Забезпечити врахування цілей та завдань, встановлених Законом України від 21 грудня 2010 року № 2818 «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», у процесі розроблення стратегічних, програмних і планових документів різних галузей (промисловості, енергетики, сільського господарства, транспорту тощо), зокрема передбачити завдання та заходи з екологізації галузей шляхом технічного переоснащення, впровадження енергоефективних і ресурсоощадних технологій, маловідходних, безвідходних і екологічно безпечних технологічних процесів.

1.2 Об'єднати чинні закони та нормативні акти в загальний Кодекс законів про відходи та використання природних ресурсів. Продовжити роботу над розробленням нових нормативних документів і вдосконаленням чинних у сфері поводження з відходами, послідовно переходити на стандарти та рекомендації ЄС.

1.3 Визначити єдиний центральний орган влади, на який покласти всі функції управління у сфері поводження з відходами виробництва та споживання.

1.4 Проаналізувати якість чинних законодавчих актів, усунути розбіжності та внести необхідні зміни.

1.5 Прискорити ухвалення законопроектів «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо спрямування збору з виробників та

імпортерів упаковки та товарів в упаковці на перероблення побутових відходів)», «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо введення збору з виробників та імпортерів упаковки та товарів в упаковці на перероблення побутових відходів)».

1.6 Прискорити ухвалення законопроектів «Про заборону ввезення і реалізації на території України мийних засобів на основі фосфатів» та «Про обмеження виробництва, використання, ввезення та розповсюдження в Україні полімерних пакетів».

2. У сфері формування та реалізації ефективної регіональної політики поводження з відходами:

2.1 Вважати основним напрямом розроблення механізмів економічного регулювання у сфері поводження з відходами з урахуванням екологічної складової.

2.2 Запровадити формування та реалізацію регіональних (обласних) програм поводження з відходами.

2.3 Стимулювати підприємства усіх форм власності до розроблення власних програм поводження з відходами з подальшим їх узгодженням з органами влади та місцевими громадами.

3. У сфері побутових відходів (адміністрування, переробка та технології утилізації в Україні):

3.1 Прискорити прийняття «Загальнодержавної програми поводження з відходами».

3.2 Запровадити в Україні державний кадастр відходів. Закінчити створення єдиної інформаційно-аналітичної мережі «Відходи», системи обліку та паспортизації місць розміщення відходів.

3.3 Ввести систему статистичної звітності та систему індексів забруднень згідно з сучасними світовими стандартами. Розглядати викиди в атмосферу та водні джерела як забруднення відходами.

3.4 Стимулювати розвиток прогресивних технологій і обладнання для поводження з відходами, сприяти оновленню ринку послуг у цій сфері.

3.5 Сприяти запровадженню екологічно чистих і безпечних технологій утилізації, видалення та перероблення відходів.

3.6 Припинити практику «призупинення» дій деяких статей законів України, які належать до сфери поводження з відходами, під час підготовки проектів Закону України «Про Державний бюджет України».

3.7 Розробити механізми регулювання економії первинних матеріальних ресурсів у виробництві та їхньої заміни на відповідні вторинні матеріальні ресурси.

3.8 Розробити нормативно-правову базу для розвитку організаційно-виробничої інфраструктури ринку вторинних ресурсів, створення конкурентної системи збирання, перероблення та утилізації відходів, а також розмежування владних і господарських повноважень державної компанії «Укрекокомресурси».

3.9 Розробити систему сприяння розвитку науково-технічного забезпечення поводження з відходами та створенню вітчизняного спеціалізованого устаткування у сфері поводження з відходами.

3.10 Впровадити систему роздільного збирання твердих побутових відходів та обов'язковість утилізації відходів упаковки, використаних автотранспортних засобів, шин, хімічних джерел струму, великогабаритної побутової техніки тощо. Забезпечити імплементацію вимог Директиви ЄС 94/62/ЄС «Про упаковку та відходи упаковки».

3.11 Розробити та прийняти Закон України «Про вторинні матеріальні ресурси», який має стати основою масштабного переходу промисловості України на екологічно безпечні заміники традиційної первинної сировини вторинною і стимулювання впровадження екологічно безпечних технологій та виробництв, що використовують ресурсо- та енергоощадні технології.

4. У сфері поводження з небезпечними відходами в Україні:

4.1 Забезпечити виконання в повному обсязі завдань та заходів Загальнодержавної програми поводження з токсичними відходами.

4.2 Розробити Загальнодержавну програму поводження зі стійкими органічними забруднювачами, спрямовану на дієве вирішення принципових завдань у цій сфері, і забезпечити її фінансування.

4.3 Закінчити роботи зі збирання та вивезення для утилізації залишків непридатних пестицидів та хімічних засобів захисту рослин.

4.4 Створити, з відповідним законодавчим врегулюванням, спеціальні фонди поводження з відходами, зокрема: фонд поводження з радіоактивними відходами та іншими радіоактивними матеріалами і фонд поводження з відходами виробництва та споживання з акумулюванням коштів за рахунок виробників відходів.

5. У сфері екологічних, соціальних, економічних проблем сміттєзвалищ:

5.1 Провести паспортизацію всіх сміттєзвалищ та створити електронний Реєстр полігонів ТПВ та сміттєзвалищ (санкціонованих та стихійних).

5.2 Розробити програму та реалізувати комплекс заходів щодо рекультивації та дегазації полігонів твердих побутових відходів.

5.3 Розробити нові Правила санітарного очищення місць, які передбачені для складування відходів.

5.4 Провести інженерне обстеження полігонів і місць захоронення твердих побутових відходів та заборонити використання їх без необхідного облаштування, щоб запобігти негативному впливу на навколишнє природне середовище.

6. У сфері сучасних технологій переробки та утилізації промислових та токсичних відходів:

6.1 Стимулювати надходження інвестицій у сферу поводження з відходами, розвиток інфраструктури ринку вторинних ресурсів, залучення у цю сферу малого й середнього бізнесу з перспективою створення на цих засадах галузі зі збирання та перероблення відходів у товарну продукцію.

6.2 Забезпечити доопрацювання та схвалення проекту Концепції впровадження в Україні більш чистого виробництва, розроблення Стратегії розвитку більш чистого виробництва на період до 2020 року та Національного плану дій з розвитку більш чистого виробництва на період з 2013 до 2016 року.

6.3 Забезпечити розроблення, прийняття та реалізацію проектів законодавчих і нормативно-правових актів з питань екологізації промисловості, зокрема щодо впровадження фінансово-економічних механізмів підтримки господарюючих суб'єктів, які прагнуть зменшити обсяги шкідливих викидів і відходів виробництва, впроваджують і розвивають природоохоронні ресурсощадні та маловідходні технології.

7. У сфері охорони навколишнього середовища та здоров'я населення від негативного впливу розміщення відходів:

7.1 Переглянути чинні стандарти та правила щодо застосування в них норм ЄС, спрямованих на раціональне використання сировини, поводження з відходами та запровадження екологічно чистих технологій і продукції. Підтримати впровадження екологічних стандартів ISO та добровільні зобов'язання виробників щодо зменшення обсягів відходів.

7.2 Здійснити заходи щодо запобігання перетворенню природних територій (ярів, піщаних утворень) на несанкціоновані сміттєзвалища.

7.3 Заборонити розміщення промислових відходів разом з ТПВ.

7.4 Внести зміни до Кодексу України «Про надра» щодо права власності на техногенне родовище та відповідальності підприємства за розміщення, знешкодження та утилізацію відходів.

7.5 Підвищити якість надання населенню послуг з вивезення побутових відходів та відходів тваринного походження шляхом впровадження новітніх технологій поводження з відходами.

7.6 Впроваджувати інноваційні методи біологічного розкладання відходів на полігонах і в процесі утилізації залишкових газів.

8. У сфері участі громадськості у формуванні системи інтегрованого управління відходами в Україні:

8.1 Забезпечити право громадян у сфері поводження з відходами на:

- безпечні для їхнього життя та здоров'я умови під час здійснення операцій щодо поводження з відходами;
- одержання в установленому порядку повної та достовірної інформації про безпеку об'єктів поводження з відходами як тих, що експлуатуються, так і тих, будівництво яких планується;
- участь в обговоренні питань, пов'язаних з розміщенням, проектуванням, спорудженням та експлуатацією об'єктів поводження з відходами;
- екологічне страхування відповідно до законодавства України;
- відшкодування шкоди, заподіяної їхньому здоров'ю та майну внаслідок порушення законодавства про відходи.

8.2 Забезпечити заінтересовані органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, громадян та їхні об'єднання інформацією про розташування місць чи об'єктів зберігання і видалення відходів, їхній вплив на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людини.

8.3 Сприяти проведенню наукових досліджень, дослідно-конструкторських та проектних робіт, реалізації пілотних проектів.

8.4 Розробити та запровадити систему перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівців сфери управління та виробництва побутових відходів за напрямками: охорона природи і здоров'я людини від впливу токсичних відходів; утилізація і видалення токсичних відходів; нормативно-правове регулювання у сфері поводження з токсичними відходами; науково-технічна діяльність у сфері поводження з токсичними відходами.